

Som overordnet mål for de nødvendige foranstaltninger må det tilstræbes at skabe garanti for, at alle unge i fortsættelse af grundskolen får tilbud om en ungdomsuddannelse.

Dette må ses i sammenhæng med og som en videreudvikling af den ungdomsgaranti, som gennem beskæftigelsesplanerne påregnes iværksat, hvorefter der garanteres alle unge under 25 år et uddannelses tilbud eller et beskæftigelsestilbud af følgende karakter:

- a. Et tilbud om mindst 9 måneders samlet effektiv uddannelse, som skal indeholde en kompetencegivende del eller være led i en fortsat kompetencegivende uddannelse.
- b. Et tilbud om mindst 9 måneders uafbrudt beskæftigelse med udsigt til varig beskæftigelse.

Ungdomsgarantiens indhold består således i, at der gives de unge et reelt tilbud om adgang til at kunne kvalificere sig til fortsat uddannelse og/eller erhvervsmæssig beskæftigelse, hvor det primære sigte med garantien er en realisering af uddannelses tilbuddet.

Garantien for et tilbud om en ungdomsuddannelses skal have et reelt indhold. For at opfylde dette må det tilstræbes, at der for den enkelte unge bliver mulighed for at vælge mellem flere ungdomsuddannelser. Om et egentligt valg kan man kun tale, hvis de enkelte uddannelser er ligeværdige og af den unge opfattes således.

Ligeværdighed som forudsætning for garanti om et uddannelses tilbud er ikke et éntydigt begreb. Ligeværdigheden er sammensat af en række faktorer, der for den enkelte elev kan have forskellig vægt.

Disse faktorer indgår som væsentlige led i de principper, der er foreslået i det følgende. Her skal specielt fremhæves faktorer som tilstrækkelig kapacitet, tilstrækkelige økonomiske vilkår, forbedret vejledning, udvidet studie- og erhvervskompetence samt fleksibilitet i og sammenhæng mellem de enkelte uddannelser og deres indhold, således at problemerne ved overgange mellem disse og ved genoptagelse af en afbrudt uddannelse mindskes. Endelig bør alle ungdomsuddannelser give eleverne muligheder for – eventuelt efter supplerende kurser – at fortsætte i en videregående uddannelse.

Tilsammen danner forslagens punkter en ramme for de foranstaltninger, der – gennemført administrativt eller ved lovgivning – skal sikre dels en sammenhængende planlægning, styring og finansiering af dette uddannelsesområde, dels en reel garanti for et uddannelses tilbud, der holder mulig-

hederne for fortsat uddannelse åben, baseret på ligeværdighedsprincippet.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1.

Det er en forudsætning for at kunne opfylde tilbuddet om en ungdomsuddannelse, at der er gennemført en sådan geografisk udbygning af uddannelserne, at den enkelte elev inden for en rimelig afstand fra sin bopæl er stillet over for flere forskellige uddannelses tilbud.

I alt væsentligt har den geografiske udbygning, der i de senere år er gennemført inden for gymnasieskolen sikret, at der i langt den største del af landet vil være et gymnasium inden for en vejafstand af ca. 25 km målt fra elevernes bopæl.

Det samme gør sig ikke gældende for erhvervsuddannelserne trods de seneste års udbygning, omend der inden for handels- og kontorområdet er en rimelig geografisk dækning af uddannelses tilbuddene.

Hertil kommer yderligere, at medens alle egne de ansøgere bliver optaget i gymnasiet, eksisterer der ved efg-uddannelserne en kapacitetsmæssig adgangsbegrænsning, som med vekslende styrke gør sig gældende både for de forskellige hovederhvervsområder og for de forskellige dele af landet.

En sikring af uddannelses tilbuddet til de unge forudsætter derfor i første række en yderligere geografisk udbygning og spredning af efg-uddannelserne kombineret med en ophævelse af de kapacitetsmæssige barrierer for adgangen til disse uddannelser.

Det vil her være hensigtsmæssigt, at der også inden for erhvervsuddannelserne opereres med lokale områder, hvor der kan gives et bredt og varieret uddannelses tilbud. Den geografiske udstrækning af sådanne lokalområder må i det væsentlige bestemmes af befolkningsgrundlaget, men det bør tilstræbes, at lokalområderne bliver af en sådan størrelse, at der for hvert af dem opbygges et bredt spektrum af uddannelses tilbud, som i princippet må omfatte alle større hovederhvervsområders basisuddannelse og i tilknytning hertil de mere almindelige 2. dels uddannelser.

Dette forudsætter imidlertid, at undervisningen i en række efg-basisår omlægges, således at det antal elever, der skal til for at påbegynde undervisningen gøres mindre, samt at overgangen fra de mindre hovederhvervsområders basisår til 2. dels uddannelserne opbygges mere fleksibelt. Endvidere bør bestræbelserne i retning af at etablere nye 2. dels uddannelser fortsættes, og det er i sammen-